

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: 27C/361/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3112226161
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 02. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Peter Hvizdoš
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2015:3112226161.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trenčín samosudcom Mgr. Petrom Hvizdošom v právnej veci navrhovateľa POHOTOVOSTĚ, s.r.o., IČO: 35 807 598, so sídlom v Bratislave, Pribinova ul.č. 25, právne zastúpeného Fridrich Paľko, s.r.o., IČO: 36 864 421, so sídlom v Bratislave, Grösslingova ul.č. 4, proti odporcovi Slovenská republika, zastúpená Ministerstvom spravodlivosti SR, so sídlom v Bratislave, Župné námestie č. 13 v konaní o náhradu škody a nemajetkovej ujmy, takto

rozhodol:

Súd návrh z a m i e t a .

Odporcovi náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ sa proti odporcovi domáhal náhrady majetkovej škody 175 Eur a nemajetkovej ujmy 663,84 Eur, ktorá mu vznikla nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Trenčín. Navrhovateľ v návrhu uviedol, že v súlade s pravidlami riadneho hospodárenia ako oprávnený subjekt navrhol písomným podaním, spísaným procedurálnym postupom podľa ust. § 38 a nasl. Exekučného poriadku zvolenému súdnemu exekútorovi vykonať exekúciu. Exekúciu oprávnený navrhol vykonať pre svoju pohľadávku, ktorá vznikla neplnením záväzku, vyplývajúceho zo Zmluvy o úvere č. 3500155 uzavretej s dlžníkom W. B., nar. X.X.XXXX. Návrh na vykonanie exekúcie súdny exekútor zaevidoval pod spis. zn. EX 16219/2011. V rámci uvedeného exekučného konania súdny exekútor predložil návrh na vykonanie exekúcie spolu s exekučným titulom miestne a vecne príslušnému exekučnému súdu t.j. Okresnému súdu Trenčín a požiadal ho o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Exekučný súd udelil exekútorovi poverenie na vykonanie exekúcie pod č. 5309*027042. Navrhovateľ spísal dňa 16.9.2010 návrh na zmenu súdneho exekútora a podal tento návrh exekučnému súdu podľa Exekučného poriadku. Návrh na zmenu exekútora mal všetky formálne a materiálne podmienky podľa Exekučného poriadku a O.s.p., no exekučný súd o návrhu nerozhodol v zákonom stanovenej lehote 30 dní od doručenia návrhu na zmenu exekútora podľa § 44 ods. 7 Exekučného poriadku účinného od 1.9.2005, resp. podľa § 44 ods. 8 Exekučného poriadku účinného od 1.12.2006. Exekučný súd napriek tomu, že exekučná vec nevykazovala prvky nadmernej právnej zložitosti a nevyžadovala si takú spoluprácu s účastníkmi konania, ktorá by mohla mať svojou komplexnosťou podstatný vplyv na čas potrebný k posúdeniu a rozhodnutiu, nerozhodol o návrhu v zákonom stanovenej lehote, čím porušil zákon. Navrhovateľ zároveň tvrdil, že v predmetnom prípade neexistovala a neexistuje okolnosť, ktorá by umožňovala exekučnému súdu postupovať nesústredene a so zbytočnými priedahmi tak, že k vydaniu rozhodnutia pristúpil až po veľmi dlhej dobe. Ako dôkaz na podporu svojich tvrdení navrhol pripojenie súdneho spisu exekučného súdu (Okresného súdu Trenčín) založený pre exekučné konanie vedené medzi oprávneným - navrhovateľom a povinným pre vymoženie peňažnej pohľadávky, ktorá vznikla neplnením záväzku povinného vyplývajúceho z uvedenej zmluvy o úvere. Opísaný postup exekučného súdu preto hodnotil ako nesprávny a v rozpore so zákonom, konkrétne ust. § 44 ods. 7, resp. § 44

ods. 8 Exekučného poriadku. Navrhovateľ tiež uviedol, že nečinnosť exekučného okresného súdu nie je ničím ospravedlniteľná, pretože počas špecifikovaného obdobia nevykonával vo veci také úkony, ktoré mali smerovať k odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa navrhovateľ v predmetnej veci počas súdneho konania nachádzal, čo je základným účelom práva zaručeného v článku 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (napr. rozhodnutia Ústavného súdu SR, sp. zn.: I. ÚS 41/02, III. ÚS 117/02, I. ÚS 13/05).

Navrhovateľovi vznikla majetková škoda predstavujúca náhradu účelne vynaložených nákladov spojených s jeho činnosťou uskutočňovanou vo veci správy a udržateľnosti pohľadávky v období, ktoré zbytočne uplynulo medzi doručením návrhu na zmenu exekútora a rozhodnutím o ňom. Navrhovateľ vynaložil v tomto období na správu pohľadávky prostredníctvom pracovných výkonov zamestnanca pomocou informačného systému sumu 70,- Eur, na udržiavanie a správu informačného systému sumu 40,- Eur, na administráciu listín a komunikáciu s pôvodným súdnym exekútorom 50 Eur, na administratívne spracovanie textov urgencií adresovaných exekučnému súdu, na publikačné výdaje spojené s vyhotovením urgencií adresovaných exekučnému súdu, na poštovné a telekomunikačné výdaje spojené s urgovaním a kontrolou stavu konania na exekučnom súde sumu 15,- Eur. Celkovo vynaložil navrhovateľ vo veci správy a vymáhania svojej pohľadávky výlučne vplyvom nesústreďenej činnosti exekučného súdu márne sumu 175,- Eur. Táto suma by nezaťažila navrhovateľa, ak by exekučný súd postupoval správne a pri rozhodovaní o návrhu na zmenu exekútora by dodržal zákonom stanovenú dobu. Ďalej poukázal navrhovateľ na skutočnosť, že návrh na zmenu exekútora podal preto, lebo stratil dôveru k pôvodnému súdnemu exekútorovi vzhľadom na jeho neefektívne a neúčinné postupy, ktoré nesmerovali k riadnej a včasnej ochrane oprávnených záujmov navrhovateľa, ktorý mal odôvodniteľné podozrenie vzniku škody na jeho strane. Keďže exekučný súd ostal po podaní návrhu na zmenu exekútora nečinný, musel navrhovateľ za účelom udržania bonity jeho pohľadávky a jej zabezpečenia usmerňovať exekútora a ďalšie účastné orgány, čo si vyžiadalo aktívnu systémovú správu pohľadávky navrhovateľom.

Zároveň si navrhovateľ uplatnil náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, pretože samotné konštatovanie porušenia práva na rozhodnutie o návrhu na zmenu exekútora v zákonom stanovenej dobe v spojení s porušením práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie veci v primeranom čase zaručeného čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Nesprávny úradný postup okresného súdu je podľa názoru navrhovateľa dôsledkom jeho nesústreďenej činnosti takej intenzity, ktorá má za následok zbytočné prietahy v konaní spojené so zásahom do výkonu majetkových práv poškodeného. Márnym plynutím času boli reálne ohrozené legitímne očakávania poškodeného, že nastanú účinky predpokladané ust. § 44 ods. 8 Exekučného poriadku a správnym postupom súdu dôjde k zmene exekútora, čo bude viesť k efektívnemu a účinnému vymoženiu pohľadávky navrhovateľa. Nesprávny úradný postup vystavil oprávnené záujmy navrhovateľa rizikám, akými je skutočnosť, že neskorým ukončením procedúry zmeny súdneho exekútora exekučným súdom mohlo dôjsť k zániku povinného, k zmareniu účelu konania pre stratu kontaktu s povinným alebo k insolvencii povinného. Náhradu nemajetkovej ujmy navrhovateľ považuje za spravodlivú satisfakciu za konkrétne porušenie jeho zákonných nárokov (definovaných zákonom stanovenou lehotou danou k rozhodnutiu) a základných práv. Ako ďalšie dôvody na podporu svojej žiadosti o náhradu nemajetkovej ujmy navrhovateľ tiež uviedol:

a. Neexistencia akéhokoľvek účinného vnútroštátneho prostriedku nápravy spôsobilého reštituovať vzniknutú situáciu, resp. vyvolaný zásah do zákonných nárokov a základných práv žalobcu v spojení s absolútnou nemožnosťou vrátenia strateného času, vyvolala u navrhovateľa, resp. u členov riadiacich orgánov spoločnosti, ako aj u jej majiteľov pocity frustrácie, úzkosti, nespravodlivosti, neistoty a nedôvery v právo a rovnosť v spoločnosti;

b. Úplne zbytočné a právne nezdôvodniteľné časové omeškanie v rozhodovaní exekučného súdu spôsobilo v súvislosti s vymáhanou pohľadávkou a jej príslušenstvom zánik ďalších plánovaných podnikateľských aktivít navrhovateľa, ako aj zánik už vytvorených podnikateľských plánov. Vyvolaná strata zisku z realizovaného obchodu spôsobila hospodársku stratu na strane navrhovateľa, ale aj na strane jeho majiteľov;

c. Nezákonným zásahom vyvolaná situácia ovplyvnila ďalšie podnikateľské postupy navrhovateľa a spôsobila neistotu v plánovaní ďalších rozhodnutí, ktoré mohol prijať.

Pri určovaní primeranej náhrady nemajetkovej ujmy vychádzal navrhovateľ pre možnú analógiu z doktríny prijatej ústavným súdom, podľa ktorej, pokiaľ ide o zbytočné prietahy v súdnom konaní je

spravodlivé, ak sa na každý rok poznačený prieťahmi vzťahuje satisfakcia vo výške 20.000,-Sk, t.j. cca 663,88 Eur. Ohľadom primeranosti požadovanej výšky finančného zadostučinenia navrhovateľ poukázal na viaceré rozhodnutia ústavného súdu vo veci porušovania práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov súdmi v civilnom konaní. Navrhovateľ si uplatnil primeranú náhradu nemajetkovej ujmy za vnútorné zásahy do spoločnosti, ovplyvňovanie podnikateľského plánovania a rozhodovania, za porušenie jeho práv, stratu legitímnych očakávaní, že nastane v zákonom čase stav predpokladaný zákonom, stratu dôvery v právo a v spravodlivé riešenie veci a vyvolanie rizík ohrozujúcich konečné vymoženie pohľadávky (spôsobené v priamej príčinnej súvislosti s nesprávnym úradným postupom exekučného súdu) sumu 663,84 Eur za 372 dní, počas ktorých bol exekučný súd bezdôvodne nečinný. Navrhovateľ vypočítal nárok alikvotným pomerom 55,32 Eur za každý mesiac omeškania v činnosti exekučného súdu a to práve na základe aplikácie vyššie uvedenej doktríny ústavného súdu teda 660,- Eur za rok : 12 mesiacov v roku = 55,32 Eur za mesiac. Navrhovateľ uviedol, že postupoval podľa ust. § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. a písomnou žiadosťou požiadal odporcu o predbežné prerokovanie jeho nároku na náhradu škody, avšak bez pozitívnej reakcie.

Vzhľadom na vyššie uvedené navrhovateľ požadoval, aby súd medzitýmnym rozsudkom v zmysle ust. § 152 ods. 2 veta druhá in fine OSP rozhodol o základe veci tak, že odporca je zodpovedný za škodu, ktorá vznikla navrhovateľovi nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Trenčín, pretože tento nerozhodol o návrhu navrhovateľa na zmenu súdneho exekútora v exekučnom konaní vedenom pre pohľadávku navrhovateľa, ktorá vznikla neplnením záväzku vyplývajúceho z uvedenej zmluvy o úvere menovaným dlžníkom (povinným), v zákonom stanovenej 30dňovej lehote, a následne, aby súd rozsudkom rozhodol tak, že odporca je povinný zaplatiť navrhovateľovi majetkovú škodu a nemajetkovú ujmu v požadovaných sumách, všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Odporca sa k návrhu na začatie konania nevyjadril.

Okresný súd Trenčín rozsudkom č.k. 27C 361/2012-28 zo dňa 7.6.2013 návrh zamietol, odporcovi nepriznal náhradu trov konania. Súd rozhodol na základe listinných dôkazov, navrhnutých navrhovateľom a zistil, že neboli splnené všetky podmienky zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Rozsudok súd vyhlásil verejne bez nariadenia pojednávania podľa § 115a ods. 2, 200ea O.s.p., keďže ide o drobný spor, pričom v zákonnej lehote vyvesil na úradnej tabuli súdu oznámenie o mieste a čase verejného vyhlásenia rozsudku.

Na základe odvolania navrhovateľa Krajský súd v Trenčíne uznesením č.k. 6Co/159/2014-66 zo dňa 25.11.2014 rozsudok okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, a to z dôvodu, že okresný súd podľa názoru krajského súdu odňal navrhovateľovi možnosť konať pred súdom tým, že riadne nesplnil poučovaciu povinnosť podľa § 120 ods. 4 O.s.p.. Krajský súd uložil okresnému súdu, aby splnil poučovaciu povinnosť podľa § 120 ods. 4 O.s.p. a na základe vykonaného dokazovania opätovne rozhodol.

Súd vo veci nariadil pojednávanie na deň 25.2.2015. Účastníci boli na pojednávanie riadne a včas predvolaní, no nezúčastnili sa ho. Navrhovateľ e-mailom zo dňa 19.2.2015 zaslal súdu návrh na zrušenie pojednávania a návrh na prerušenie konania do právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu SR o sťažnosti navrhovateľa proti rozhodnutiu Krajského súdu v Trenčíne, ktorým nevyslovil zaujatosť sudcu. Zároveň navrhovateľ v uvedený deň doručil súdu návrh na prerušenie konania s poukazom na konanie vedené na Okresnom súde Prešov pod spis. zn. 7C/6/2010. Súdu oba návrhy navrhovateľa na prerušenie konania uznesením na pojednávaní dňa 25.2.2015 zamietol, pretože ich vyhodnotil ako nedôvodné. Návrh na prerušenie konania, ktorému nebolo vyhovené, nie je sám o sebe dôležitým dôvodom na odročenie pojednávania podľa § 119 ods. 1 O.s.p. O termíne pojednávania mal navrhovateľ vedomosť od 15.1.2015, kedy mu bolo doručené predvolanie. Skutočnosť, že súd dôvody uvedené v návrhoch navrhovateľa na zrušenie pojednávania nepovažuje za dôležité dôvody na odročenie pojednávania, musela byť navrhovateľovi zrejmá, pretože súd mu podľa § 119 ods. 4 O.s.p. neoznámil, že pojednávanie odročí. Spolu s predvolaním na pojednávanie bolo doručené navrhovateľovi poučenie o procesných právach a povinnostiach vrátane poučenia o možnosti prejednať vec v neprítomnosti účastníka podľa § 101 ods. 2 O.s.p.. Navrhovateľ teda mal reálnu možnosť zúčastniť sa pojednávania, na ktorom bolo vykonané dokazovanie v zmysle zásady priamosti a ústnosti. Odporca svoju neúčast' na pojednávaní neospravedlnil, nežiadal o odročenie pojednávania. Z uvedených dôvodov súd podľa § 101 ods. 2 O.s.p. vec prejednal a rozhodol v neprítomnosti účastníkov.

Z vykonaného dokazovania súd zistil nasledujúci skutkový stav:

Zo spisu Okresného súdu Trenčín sp. zn. 62Er 1109/2007 /číslo listu 10/ súd zistil, že dňa 20.9.2010 navrhovateľ doručil Okresnému súdu Trenčín v exekučnej veci 62Er/1109/2007 proti povinnej W. B., nar. X.X.XXXX návrh na zmenu súdnej exekútorky JUDr. Viery Kučerovej, pôvodne poverenej exekučným súdom poverením č. 5309*027042, u ktorej bola vec zaevidovaná pod spis. zn. EX 480/2007 a za nového exekútora navrhol JUDr. Rudolfa Krutého, Exekútorový úrad Bratislava. Návrh na zmenu exekútora bol podaný elektronickými prostriedkami, neobsahoval označenie spisovej značky, pod ktorým sa konanie viedlo pred exekučným súdom. Okresný súd Trenčín o návrhu na zmenu exekútora rozhodol uznesením č.k. 62Er/1109/2007-11 zo dňa 23.9.2011 /číslo listu 11/, ktorým návrhu na zmenu súdneho exekútora vyhovel. V exekučnom spise sa v čase od podania návrhu na zmenu súdneho exekútora do rozhodnutia súdu o tomto návrhu nenachádza žiadna urgencia zo strany navrhovateľa za účelom rozhodnutia o návrhu na zmenu súdneho exekútora ako ani sťažnosť navrhovateľa na prietahy v konaní adresovaná predsedovi okresného súdu.

Navrhovateľ doručil na správu tunajšieho súdu v jednom vyhotovení znalecký posudok č. 1/2014 vypracovaný Znaleckým ústavom Ekonomickej univerzity v Bratislave dňa 17.1.2014, ktorý bol zaevidovaný pod Spr 703/2014 a z priloženého sprievodného listu navrhovateľa vyplýva, že žiada, aby bol tento dôkaz zohľadnený súdom pri rozhodovaní o uplatnenom nároku. Ak účastník nedoručí podanie obsahujúce procesný návrh priamo k spisovej značke, pod ktorou sa súdne konanie o jeho nároku vedie, súd nie je povinný zisťovať, aké podania účastníka sa nachádzajú v spisoch súdnej správy, pokiaľ na to neodkáže účastník v niektorom z jeho podaní v prejednávanej veci. V súdnom spise nie je žiadne podanie od navrhovateľa, v ktorom by navrhovateľ odkázal na uvedené Spr 703/2014, za účelom vykonania tohto dôkazu. Napriek tomu, že navrhovateľ takto nepostupoval, súd dôkaz z vykonal. Zo znaleckého posudku zistil, že znalec vyčíslil majetkovú škodu v každom konkrétnom individuálnom prípade neskorého rozhodovania súdu o návrhu na zmenu súdneho exekútora minimálne na 31,68 Eur, z čoho pripadá na mzdové náklady 5,07 eur, náklady na tlač 5,31 eur, náklady na úpravu informačného systému 13,86 Eur, náklady na poštovné 3,01 Eur, náklady na telekomunikačné služby 4,43 Eur.

Podľa § 3 ods. 1 písm. d) zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení účinnom do 31.12.2012 /ďalej len zákon č. 514/2003 Z.z./ štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci nesprávnym úradným postupom.

Podľa § 3 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. zodpovednosti podľa odseku 1 sa nemožno zbaviť.

Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb.

Podľa § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

Podľa § 17 ods. 1, ods. 2, ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z. uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak. V prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadošťačením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak. Výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na: a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje, b) závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo, c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote a d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.

Súd na základe tvrdení navrhovateľa, uvedených v návrhu zistil, že tento si uplatňuje náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, ktorá mu mala vzniknúť nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Trenčín. Nesprávneho úradného postupu sa mal uvedený okresný súd dopustiť tým, že o návrhu navrhovateľa na zmenu súdneho exekútora nerozhodol v zákonnej lehote. V zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. objektívna zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci vzniká, ak sú splnené súčasne tieto podmienky: 1/ nesprávny úradný postup pri rozhodovaní o návrhu na zmenu súdneho exekútora, 2/ vznik škody a 3/ príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vzniknutou škodou. Súd skúma zákonom stanovené predpoklady zodpovednosti za škodu a v prípade nesplnenia čo i len jedného z predpokladov, nemožno konštatovať zodpovednosť štátu za škodu. Súd na vec aplikoval ustanovenia citovaného zákona v znení účinnom v čase navrhovateľom tvrdeného nesprávneho úradného postupu exekučného súdu /obdobie od podania návrhu na zmenu exekútora na exekučný súd do rozhodnutia o ňom/, počas ktorého obdobia mala navrhovateľovi vzniknúť škoda. Pri posudzovaní otázky nesprávneho úradného postupu je potrebné vychádzať z ustanovenia § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., ktoré bolo účinné v čase, keď mal vzniknúť zodpovednostný právny vzťah medzi účastníkmi tohto konania v predmetnom exekučnom konaní. Zákon č. 514/2003 Z.z. v § 9 ods. 1 považuje za nesprávny úradný postup aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb. Ustanovenie § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. upravujúce podmienky na vyhodnotenie nesprávneho úradného postupu bolo vložené do zákona č. 514/2003 Z.z. zákonom č. 412/2012 Z.z. s účinnosťou od 01.01.2013, a preto je toto zákonné ustanovenie priamo aplikovateľné len na zodpovednostné právne vzťahy, ktoré vznikli od 01.01.2013, inak by šlo o retroaktívitu pri aplikácii právneho predpisu.

Na predmetné exekučné konanie sa vzťahuje zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov. Podľa § 44 ods. 7 Exekučného poriadku účinného od 1.9.2005 Oprávnený môže kedykoľvek v priebehu exekučného konania aj bez uvedenia dôvodu podať na príslušný okresný súd návrh na zmenu exekútora. Súd rozhodne o zmene exekútora do 30 dní od doručenia návrhu oprávneného na zmenu exekútora.

Ako dôkaz na podporu svojich tvrdení o vzniku prietahov v konaní navrhovateľ navrhol pripojenie súdneho spisu exekučného súdu založeného pre exekučné konanie, v ktorom malo dôjsť k nesprávnemu úradnému postupu. Súd vlastným šetrením zistil, že ide o spis Okresného súdu Trenčín sp. zn. 62Er 1109/2007. Vychádzal z toho, že navrhovateľ uviedol v návrhu na náhradu škody meno, dátum narodenia dlžníka, číslo zmluvy o úvere a číslo poverenia exekučného súdu, ktoré zodpovedajú údajom z exekučného spisu Okresného súdu Trenčín 62Er 1109/2007, pôvodne vedenom u exekútora JUDr. Viery Kučerovej, Exekútorsky úrad v Holíči pod spis. zn. EX 480/2007; tvrdenie navrhovateľa, že súdny exekútor pôvodne poverený exekučným súdom, prideliť jeho návrhu na vykonanie exekúcie spisovú značku EX 16219/2011 nemôže byť pravdivé, pretože návrh na zmenu exekútora bol podaný už predtým, a to v roku 2010.

Z uvedeného exekučného spisu bolo preukázané, že dňa 20.9.2010 bol na tunajší exekučný súd doručený návrh navrhovateľa na zmenu súdneho exekútora, o ktorom exekučný súd rozhodol dňa 23.9.2011, t.j. 368 dní po jeho doručení, teda zákonná 30 dňová lehota bola prekročená o 338 dní. Bolo tým vyvrátené tvrdenie navrhovateľa, že súd bol viac ako 372 dní nečinný. Zákonná lehota na rozhodnutie dodržaná nebola, čo súd kvalifikoval ako nesprávny úradný postup. Súd však poukazuje na to, že oneskorenie v rozhodnutí o návrhu na zmenu exekútora bolo nepochybne spôsobené do značnej miery aj tým, že navrhovateľ v návrhu na zmenu exekútora neuviedol spisovú značku exekučného spisu, ktorého sa návrh na zmenu exekútora týkal /Er/, hoci o nej musel mať vedomosť, keďže súd predtým vydal poverenie na vykonanie exekúcie a navrhovateľ si ju mohol zabezpečiť dopytom od exekútora, prípadne exekučného súdu. Práve neoznačenie spisovej značky súdneho konania spôsobilo v exekučnej kancelárii časové oneskorenie pri identifikácii exekučného spisu, ku ktorému mal byť návrh na zmenu exekútora priradený. Z rozhodovacej činnosti je súdu známe, že navrhovateľ podal veľké množstvo návrhov na vykonanie exekúcie proti dlžníkom, v jeden deň veľké množstvo návrhov na zmenu exekútora, a musel si byť vedomý, že najrýchlejším spôsobom priradenia každého jedného návrhu na zmenu exekútora k príslušnému exekučnému konaniu je uvedenie spisovej značky súdneho konania. Súd nemohol prehliadnuť fakt, že navrhovateľ ani v návrhu na náhradu škody a nemajetkovej

ujmy opätovne neuviedol spisovú značku súdneho konania exekučného súdu, v ktorom malo dôjsť k nesprávnemu úradnému postupu, hoci v návrhu na náhradu škody bol schopný uviesť evidenčné číslo súdom vydaného poverenia na vykonanie exekúcie, s tým, že na každom poverení je vyznačená spisová značka súdneho konania, ktorú musel navrhovateľ poznať aj z doručeného rozhodnutia súdu o zmene exekútora, na ktorom bola uvedená. Preto je nepravdivé jeho tvrdenie v návrhu, že uvedená spisová značka súdneho konania mu nie je známa. V kontexte uvedeného potom vyznieva nepresvedčivo tvrdenie navrhovateľa, ktorý v návrhu prezentoval svoj postup pri vymáhaní pohľadávky ako súladný s pravidlami riadneho hospodárenia. Navrhovateľ očakáva od súdu rozhodnutie v zákonom stanovených lehotách, no svojím vlastným konaním tomu neprispieva.

Vzhľadom k tomu, že navrhovateľ argumentoval aj tým, že exekučný súd sa pri rozhodovaní o jeho návrhu dopustil zbytočných prietahov, čím porušil jeho právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov a požadoval, aby súd konštatoval porušenie uvedeného práva, súd považuje za potrebné uviesť, že existenciu zbytočných prietahov v súdnom konaní môže určiť len Ústavný súd SR, ktorý má právomoc rozhodovať o porušení ústavných práv fyzických a právnických osôb. Napriek tomu súd poukazuje na judikatúru Ústavného súdu SR (I. ÚS 27/02, I. ÚS 197/03, I. ÚS 38/04), podľa ktorej dôvodom na odmietnutie sťažnosti ako zjavne neopodstatnenej je aj zistenie, že sa postup všeobecného súdu nevyznačoval takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné prietahy. Z judikatúry ústavného súdu vyplýva, že nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy (II. ÚS 57/01, I. ÚS 46/01, I. ÚS 66/02). Pojem „zbytočné prietahy“ obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 ústavy je pojem autonómny, ktorý možno vykladať a aplikovať predovšetkým materiálne. S ohľadom na konkrétne okolnosti veci sa totiž postup dotknutého súdu nemusí vyznačovať takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné prietahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. I. ÚS 63/00). Z rozhodovacej činnosti súdu bolo zistené, že navrhovateľ na tunajšom exekučnom súde inicioval veľké množstvo exekučných konaní a podal veľké množstvo návrhov na zmenu exekútora, čo vysvetľuje oneskorenie exekučného súdu pri rozhodovaní o návrhu oprávneného na zmenu exekútora. V tejto súvislosti je potrebné poukázať aj na rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 520/2012 zo dňa 10.7.2013, podľa ktorého ani niekoľkomesačné oneskorenie pri rozhodovaní exekučného súdu o procesnom návrhu oprávneného neznamena porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov. Podľa Ústavného súdu SR totiž v prípadoch, keď jediná spoločnosť iniciovala konanie v stovkách až tisíckach typov o obdobných veciach, je nevyhnutné vziať daný fakt do úvahy, a to smerom ku kritériám posudzovania prietahov a v záujme ochrany práv a slobôd iných. Túto skutočnosť je teda potrebné zohľadniť pri posudzovaní kritéria faktickej zložitosti veci, o ktorej súd koná a kritériá správania žalobkyne ako účastníka súdneho konania. Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prietahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy alebo práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02) zohľadňuje tri, resp. štyri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníkov súdneho konania (2), postup samotného súdu (3) a význam veci pre účastníka (4). In concreto tak ústavný súd túto skutočnosť musel zohľadniť pri posudzovaní kritéria faktickej zložitosti veci/vecí (referenčným vzhladom na špecifika prípadov nie je jedna vec sťažovateľky, ale jej typovo rovnaké veci pred konkrétnym súdom), o ktorej/ktorých súd koná, a kritéria správania sťažovateľky ako účastníčky súdneho konania. Povinnosť všeobecného súdu vysporiadať sa s veľkým množstvom podaní sťažovateľky ipso facto zvyšuje faktickú zložitosť veci/vecí z dôvodov, ktoré vyplývajú zo správania sťažovateľky. V takýchto prípadoch je možné akceptovať relatívne dlhšiu dobu trvania predmetných konaní. Je možné konštatovať, že povinnosťou súdu je vysporiadať sa so všetkými návrhmi žalobkyne, čo sa nevyhnutne dostalo do konkurencie s povinnosťou tohto súdu poskytnúť súdnu ochranu bez zbytočných prietahov a v primeranej dobe aj ostatným účastníkom iných konaní, ktorí sa pred dotknutým súdom uchádzajú o súdnu ochranu.

Podľa § 17 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z sa uhrádza skutočná škoda a ušlý zisk. Za skutočnú škodu treba považovať ujmu, ktorá nastala v majetkovej sfére poškodeného v podobe trvalého zmenšenia jeho majetku, je objektívne vyjadriteľná v peniazoch a je napravitel'ná poskytnutím majetkového plnenia, predovšetkým peňažného. Ušlý zisk predstavuje ušlý majetkový prospech, prípadne nerozmnoženie majetku poškodeného, ktoré by bolo možné dôvodne očakávať pri pravidel'nom behu vecí, nebyť škodovej udalosti. Navrhovateľ v návrhu vyčíslil škodu na ním tvrdené paušálne určené vecné náklady spojené s jeho činnosťou uskutočňovanou vo veci správy a udržateľnosti pohľadávky v období, ktoré zbytočne uplynulo medzi doručením návrhu na zmenu exekútora a rozhodnutím o ňom. Ide o

náklady, ktoré mal navrhovateľ vynaložiť výlučne v tomto období na správu pohľadávky prostredníctvom pracovných výkonov zamestnanca pomocou informačného systému v sume 70,- Eur, na udržiavanie a správu informačného systému v sume 40,- Eur, na administráciu listín a komunikáciu s pôvodným súdnym exekútorom 50 Eur, na administratívne spracovanie textov urgencií adresovaných exekučnému súdu, na publikačné výdaje spojené s vyhotovením urgencií adresovaných exekučnému súdu, na poštovné a telekomunikačné výdaje spojené s urgovaním a kontrolou stavu konania na exekučnom súde v sume 15 Eur. Navrhovateľ nekonkretizoval, či uvedené náklady predstavujú skutočnú škodu alebo ušlý zisk a neuniesol tak bremeno tvrdenia. Súd má z vlastnej rozhodovacej činnosti vedomosť, že uvádzané náklady v celkovej výške 175 Eur, prípadne vo výške 125 Eur /po odčítaní 50 eur za komunikáciu s pôvodným súdnym exekútorom/ uplatnil navrhovateľ aj v iných návrhoch o náhradu škody proti odporcovi v skutkovo obdobných veciach podaných na tunajší súd, a teda ich určil ako paušálne náklady, pričom v návrhoch uvádzal, že výška hmotnej škody je stanovená na základe paušalizácie reálnych vecných nákladov, z dôvodu, že presnú škodu by bolo možné vyčísliť len s nepomernými ťažkosťami, hmotná škoda pozostáva zo škody spočívajúcej v administratívnych výdajoch, funkčných výdajoch, mzdových výdajoch a výdajoch spojených so stratou času zamestnanca s tým, že vyčíslenie vychádza z účtovnej agendy, pričom z dôvodu ochrany osobných údajov, obchodného tajomstva a dôverných informácií nie je možné korešpondenčne predložiť účtovné doklady, resp. pracovné a obchodné zmluvy. V znaleckom posudku č. 1/2014 je vyčíslená škoda na sumu 31,68 Eur na každé súdne konanie, v ktorom sa súd oneskoril s rozhodnutím o návrhu na zmenu exekútora. Uvedená suma sa má skladať zo mzdových nákladov 5,07 eur, nákladov na tlač 5,31 eur, nákladov na úpravu informačného systému 13,86 Eur, nákladov na poštovné 3,01 Eur, náklady na telekomunikačné služby. Navrhovateľ však nijako nepreukázal, že v súvislosti s rozhodovaním o zmene exekútora v predmetnom exekučnom konaní navrhovateľovi naozaj vznikla škoda v takejto výške. Ani z dôkazu, navrhnutého zo strany navrhovateľa t.j. exekučného spisu nevyplýva vznik tvrdých nákladov na tlač, poštovné, na telekomunikačné služby, keďže v exekučnom spise nie sú žiadne písomné urgencie navrhovateľa, ani úradné záznamy o telefonických urgenciách. Súdu je zároveň z jeho rozhodovacej činnosti známe, že navrhovateľ je obchodnou spoločnosťou, ktorá sa dlhodobo a vo veľkom rozsahu zaoberá spotrebiteľskými úvermi, ktoré spravuje a vymáha, a na túto činnosť nepochybne potrebuje informačný systém. Takýto systém musel navrhovateľ využívať nielen počas obdobia od podania návrhu na zmenu exekútora do rozhodnutia exekučného súdu o tomto návrhu, ale aj pred týmto obdobím a po ňom a to nielen na správu a vymáhanie pohľadávok, ktoré boli predmetom exekúcie, ale aj takých pohľadávok, ktoré neboli exekučne vymáhané. Preto mzdové náklady, náklady na správu pohľadávky prostredníctvom pracovných výkonov zamestnanca a náklady na udržiavanie a správu informačného systému musel navrhovateľ vynaložiť aj vtedy, ak by exekučný súd o návrhu na zmenu exekútora rozhodol v zákonnej lehote. V tomto smere navrhovateľ netvrdil o aké pracovné výkony, v súvislosti s ktorými malo dôjsť k vzniku škody, ide, aké náklady na udržiavanie a správu informačného systému mu mali vzniknúť v období od uplynutia lehoty na rozhodnutie o zmene súdneho exekútora až do vydania rozhodnutia o zmene súdneho exekútora, keď malo dôjsť k nesprávnemu úradnému postupu súdu, ktoré by inak neboli vznikli, ak by súd rozhodol v zákonnej lehote, k akej komunikácii s pôvodným súdnym exekútorom došlo počas obdobia od uplynutia lehoty na rozhodnutie o zmene súdneho exekútora až do vydania rozhodnutia o zmene súdneho exekútora, aké urgencie (či už elektronické, listové alebo telefonické) boli zo strany navrhovateľa resp. jeho zamestnancov exekučnému súdu zaslané. Súd potom musel konštatovať, že navrhovateľ neuniesol nielen dôkazné bremeno, ale ani bremeno tvrdenia ohľadom prípadného vzniku škody. Predložený znalecký posudok č. 1/2014 je sumarizáciou možných nákladov, ale nie dôkazom ich skutočného vzniku.

V danom prípade nebola splnená ani podmienka príčinnej súvislosti medzi postupom exekučného súdu a tvrdou škodou. Príčinná súvislosť predstavuje objasnenie príčin, ktoré viedli k určitému výsledku. Pokiaľ by aj navrhovateľ preukázateľne zdokladoval náklady na udržiavanie a správu informačného systému a iné náklady, ktoré tvrdil, že mu vznikli a označil ich za škodu, nepreukázal by ich spojitosť s nedodržaním lehoty na rozhodnutie o návrhu na zmenu súdneho exekútora, t.j. žeby mu náklady nevznikli aj za situácie, ak by bola zákonná lehota dodržaná, keďže pohľadávka bola exekučne vymáhaná. Nutnosť spravovať pohľadávku oprávneného nezapríčinil exekučný súd ale samotný povinný tým, že neplnil svoj dlh a oprávnený musel prikrčiť k vymáhaniu formou exekúcie.

Navrhovateľ nepreukázal ani splnenie zákonných podmienok podľa § 17 ods. 2 Zákona č. 514/2003 Z.z. na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. V žalobe totiž vychádzal len z predpokladov, nepredložil žiadne dôkazy, ani konkrétne tvrdenia, nezdôvodnil, aká nemajetková (morálna) ujma mu vznikla,

vzhľadom na subjekt navrhovateľa, ktorý je právnickou osobou, neozrejmil závažnosť ujmy, závažnosť následkov. Je tiež nepochybné, že navrhovateľ naďalej vykonáva svoju podnikateľskú činnosť. Súd zdôrazňuje, že pocity členov riadiacich orgánov spoločnosti v podobe frustrácie a pod. sú irelevantné v predmetnom konaní, keďže náhradu si uplatňuje právnická osoba (rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 30Cdo 675/2011). Navrhovateľ ako podnikateľský subjekt uzatvára obdobné zmluvy s množstvom dlžníkov - spotrebiteľov. Z činnosti súdu je známe množstvo úverov, ktoré navrhovateľ ako nebankový subjekt poskytol, ako i výška zmluvných úrokov, pokút a pod. Príjmy navrhovateľa z týchto úverov v porovnaní s občasným neúspechom v rámci bežného podnikateľského rizika nemôžu mať veľký ekonomický dopad na navrhovateľa a jeho ďalšiu existenciu. Súd tiež nezistil, že by v danej exekučnej veci navrhovateľ chcel zvrátiť ten stav, v ktorom pociťoval neistotu, frustráciu a pod.

Pretože okrem nesprávneho úradného postupu spočívajúceho v nerozhodnutí o návrhu na zmenu súdneho exekútora v zákonnej lehote neboli preukázané ostatné zákonné predpoklady vzniku zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z., a všetky tieto predpoklady musia byť splnené súčasne, súd nerozhodoval o základe veci medzitýmnym rozsudkom tak, ako to navrhoval navrhovateľ, nepriznal navrhovateľovi majetkovú škodu ani nemajetkovú ujmu v peniazoch a jeho návrh ako nedôvodný v celom rozsahu zamietol.

O náhrade trov konania rozhodol súd pri vyhlásení rozsudku tak, že navrhovateľa zaviazal zaplatiť odporcovi náhradu trov konania v sume, ktorá bude vyčíslená v písomnom vyhotovení rozsudku a to podľa § 142 ods. 1 O.s.p., v zmysle ktorého má v konaní úspešný účastník právo na náhradu účelne vynaložených trov konania proti účastníkovi, ktorý v konaní úspech nemal. Keďže však odporca do troch pracovných dní od vyhlásenia rozsudku svoje trovy konania nevyčísľil a zo spisu mu žiadne trovy konania nevyplývajú, súd podľa § 151 ods. 1 a 2 O.s.p. nebol viazaný rozhodnutím o prisúdení náhrady trov konania odporcovi vo vyhlásenom rozsudku a odporcovi náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia prostredníctvom Okresného súdu Trenčín na Krajský súd v Trenčíne v 2 vyhotoveniach.

Podľa § 42 ods. 3 O.s.p. musí byť z podaného odvolania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované. Podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a príloh tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis s prílohami, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.